

SERGİLER

İSTANBUL

Dokuzlu karma sergi

(Tiglat Sanat Galerisi, Osmanbey)

Kentimizde yeni açılan bir sanat galerisi, düzenlediği ilk karma sergide, yerleşik beğeni-yi yadırgatıcı olmasına karşın yenilikçi, öncü sayılabilecek bir sanat anlayışının - piyasaya yönelik risklerini göze alan - tutarlı bir örneğini sunuyor.

Resmimizin bir yüzyıllık birikimden sonra, özellikle 1960 sonrası kuşağında ulaştığı bu anlayış, öteden beri toplumsal bir olgu sayılan sanatın estetik olduğu kadar gerçekçi işlevini de vurguluyor. Ona çağımızda yaşanan bir yaşam anlayışının ve düşünce payını içerdiğini katmanın zorunluluğunu duyuruyor. Galeri yönetmeni Mehmet Gülerüz'ün, söz konusu sanat - toplum iletişimini gerçekleştirmek yolunda benimzedikleri öncü sanat görüşünü açıklayan şu sözleri, ilk serginin ortak eğilimini de belirtiyor:

"Plastik sanatlar, resim, heykel, mimarlık, diğer sanat dalları gibi en eski çağlardan bu yana insanların konuşmakta olduğu bir özel dildir. Resimde yaratılan her imaj içeriğinden ayrı düşünülemez. Her hakiki sanat yapıtının bir bildirisi olmak gerekir. Bu bildiri içinde yaşadığı çağ ve toplumun değişim ve gelişim çizgisine belli bir oranda yaklaşılabildiği sürece sanatsal bir nitelik kazanır."

Karma sergide yer alan sanatçılar bu anlayış çevresinde toplanan, çoğunluğu 1960'dan sonra kişiliğini duyuran Batı'da öğrenim görmüş ve şimdi D. Güzel Sanatlar Akademisi'nde görevli kişiler: Neşet Günel, Alaeddin Aksoy, Aloş, Altan Gürman, Neşe Erdok, Mehmet Gülerüz, B. Naci İslimyeli, Komet, Özer Kabaş.

Öteden beri büyük seyirci topluluğunun tanıdığı Neşet Günel, Orta Anadolu köylüsünün yaşamını çarpıcı ve gerçekçi bir duyarlılıkla yansıtır. Günel'dan bu sergide, yağlıboya tablolarının ön çalışmalarından ayrıntılı bir tekniğe işlenmiş, aynı nitelikte, küçük boyutlu örnekler buluyoruz.

Alaeddin Aksoy, Bedri Rahmi atelyesini bitirdikten sonra

Alaeddin Aksoy: "Koguş"

1972-76 yılları arasında Paris'te öğrenimini geliştiren, bu arada uluslararası sanat gösterilerine katılan bir ressamımız. "Koguş", "Asker Tiyatrosu", "Genelev" temalarını işleyen üç resimle sergide yer alan Aksoy, anlatım gücünü etkinleştiren bir "deformation" ve kahverengi değişimli çok figürlü düzenlemeleriyle ilgi çeken sanatçılardan biri.

Aloş (Ali Teoman Germaner) çini mürekkepli iki resminde mekanikleşen, canavarlaşan figürleriyle içinde yaşadığımız çağın yergisel bir kritiğini karşımıza çıkarıyor.

1976 nisanında yitirdiğimiz öncü, devrimci bir sanat anlayışının temsilcilerinden Altan Gürman'ın ikili kolajında ise, sanatın son derece yalın, açıklanmış niteliğini buluyoruz:

Nihat Akyunak: "Manzara"

Baskının, yasakların yaratacağı uzaysal yoksunluğu duyuran bir atmosferi...

Paris'teki çalışmalarından bir portre ve "Bir Yaz Gecesi Rüyası"ndan esinlendiği bir figürle sergide yer alan Neşe Erdok, ince, sağlam desen gücü ile duyarlılık, anlatımcı gerçekçiliğinden bir örnek veriyor.

Mehmet Gülerüz'ün desen ve yağlıbovalarında ise öteden beri alışlagelen duygusal, sıradan görüntü ve anlatımcılığa karşı çıkan ve keskin bir gözlemin sonuçlarını ileren kişiliğinin toplumsal, ama dolaylı yergisi izleniyor.

Bir süredir resmin değerlerine toplum ve kültür sorunlarına koşut çağdaş bir yaklaşımla eğilen Balkan Naci

İslimyeli'nin "Mazi Kalbimde Bir Yaradır", "Gişe" ve "Uyku" adlı resimlerinde figüratif ve illüstratif bir anlatım, simgesel bir eleştiri beliriyor.

Paris'te bulunan Komet'in 1972-73 yıllarına ait üç resminde ise gerçeğe oturan bir fantastik eğilim içinde değişik motiflerin dağınıklığına karşın bizi kuşatan kaos'un etkisi koyu boşluklar, grafitime yakın bir yöntemle iletiliyor.

Son yıllarda birkaç grup sergisinde resimlerine rastladığımız Özer Kabaş, "Köy Ağası", "Panayır Tiyatrosu" konulu tablolarında kendine özgü renk ve düzenleme anlayışıyla toplumsal bir eleştiriye diğiniyor.

Her biri değişik teknik ve biçimsel çözümler ve üsluplar yönünde, çağdaş, insançı ve toplumsal bir sanat anlayışında bir araya gelen dokuz sanatçının karma sergisi öncü, devrimci sanat atılımında tutarlı bir adım sayılabilir.

Akyunak'ın resimleri

(Ertem Sanat Galerisi, Nişantaşı)

Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'ni Levy döneminde bitiren Nihat Akyunak (1922), otuz yıla yaklaşan öğretim uğraşının yanı sıra resim çalışmalarını sürdüren bir sanatçımız. 1947'den bu yana katıldığı devlet sergileri ve karma sergiler yanında 1957-70 yıllarında İstanbul, Ankara, İzmir'de altı kişisel sergi düzenlemişti.

1970-76 yılları arasında görevli bulunduğu G.S. Akademisi sekreterliği nedeniyle bir süredir kişisel sergilerine rastlayamadığımız Akyunak, uzunca bir aradan sonra düzenlediği bu sergisinde bürokratik yaşamın bunaltıcı ortamından kurtulup doğaya, açık havaya çıkışının erincini duyuruyor.

Akyunak'ın büyük çoğunluğu 1976 yılında oluşan görünüşleri Haliç, Ortaköy, Emirgân sırtları, Sarıyer gibi İstanbul dolaylarının güzelliğini, ıssız kırların, kuytu sokakların, Boğaz kıyılarının yoğun sessizliğini, yaşama sevincini duyuruyor.

Türk manzara resminin gelişim çizgisine aykırı olmayan, çeşitli beğenileri özümleyen bu görünüşler yer yer bir renk duyarlılığını, kişisel sokağın bir beğeniyi de vansıtmaktan geri kalmıyor.

AHMET KÖKSAL

9'ULAR
TİGLATTAKİ ÖZER
SERGİSİ
MILLİYET
26 Kasım 1976 Sayı: 207
500 Kuruş